

Til adressat

Randers Kommune
Byggesag og BBR
Odinsgade 7
8900 Randers C

Telefon +45 8915 1515

Landzone@randers.dk
www.randers.dk

Dato: 25-06-2025 /Journalnummer: 01.03.03-P19-75-25

LANDZONETILLADELSE

I får hermed landzonetilladelse til at renovere og forhøje et eksisterende 14 km langt dige ved Overgaard gods på ejendommene matr.nre.:

1a Overgård Hgd., Udbyneder,
3 Overgård Hgd., Udbyneder,
22h Udbyneder By, Udbyneder,
3e Klattrup By, Udbyneder,
3l Klattrup By, Udbyneder,
5n Klattrup By, Udbyneder og
1c Klattrup By, Udbyneder

Begrundelse og hjemmel

Afgørelsen er truffet med hjemmel i Planlovens § 35.

Tilladelsen er givet på grundlag af oplysningerne i jeres ansøgning af 12. juni 2025.

Der er ikke foretaget naboorientering i sagen, da det ansøgte er vurderet at være af underordnet betydning for naboerne. Der er endvidere tidligere foretaget naboorientering i sagen, i forbindelse med sagsbehandling efter kystbeskyttelsesloven.

Baggrund

Ved Overgaard Gods findes et eksisterende dige med en strækning på i alt ca. 14 km dige til beskyttelse af godsets marker og dyrkningsarealer ud mod Kattegat og Mariager Fjord. Den ældste del af diget er anlagt i 1912.

Efterfølgende i 1940'erne og perioden 1962/1963-1965 er den resterende del af diget anlagt, efterhånden som godset fik behov for at udvide dyrkningsarealet ved, at opføre diget og inddrage havbunden som dyrkningsareal.

Gennem årene er diget blevet påvirket af bølger, vandstandsstigning og kraftigere vejrlig og er derved blevet mindre og svagere. Overgaard Gods har derfor behov for

at udbedre og forstærke det eksisterende dige, med henblik på at undgå fremtidige oversvømmelse af dyrkningsarealerne.

Overgaard Gods ønsker på baggrund af ovenstående, at renovere og klimasikre godsets ca. 14 km eksisterende dige mod Kattegat og Mariager Fjord.

Det eksisterende dige (højde 2,3- 2,5 m DVR) renoveres til dets oprindelige udformning og forhøjes til en kronehøjde i kote 3,0 m DVR90 for at klimasikre diget. Det klimasikrede diges endelige højde, har taget udgangspunkt i en analyse af statistisk og historisk højvande og en korrektion for den klimabetinget vandstandsstigning. Der er også foretaget en korrektion for landskabshævning samt regnet på et bølgetillæg, for at finde en højde på diget som kan beskytte markerne imod fremtidige oversvømmelser.

Digerenoveringen sker ved en etapevis udbygning i 7 etaper, hvor en etape afsluttes før den næste etape påbegyndes. Det forventes, at det samlet set vil tage 6-8 år at renovere og klimasikre hele diget, og der vil være behov for tilførsel af i alt ca. 370.000 tons rent jord til digerenoveringen.

Billede 1: Digestrækning markeret med blå linje. Etapeopdeling vist med hvid markering.

Randers Kommunes vurdering

Der er i sagen tale om en renovering og klimasikring af et eksisterende dige, der forhøjes med ca. 0,5-0,7 meter. Diget bidrager til at beskytte mennesker og ejendom ved at reducere risikoen for oversvømmelse eller erosion fra havet og fjorden. Diget er gennem årene blevet påvirket af bølger, vandstandsstigning og kraftigere vejrlig og er derved blevet mindre og svagere. Digets forskråning er langsomt blevet fladere og

har trukket sig ind mod land, og flere steder er kanten mod havet eroderet væk og der er opstået huller i digets forskråning. Der er derfor behov for en renovering og en fremtidssikring af det eksisterende dige for at sikre de bagvedliggende arealer mod oversvømmelser.

Digestrækningen er helt eller delvist omfattet af følgende retningslinjer i Kommuneplan 21 for Randers Kommune: *Lavbundsareal, naturbeskyttelsesinteresser, økologisk forbindelse, værdifuldt kulturmiljø, bevaringsværdigt landskab, geologisk bevaringsværdi, støjbelastet areal og konsekvenszone omkring tekniske anlæg.*

I forhold til retningslinjerne vedr. lavbundsareal vil digerenoveringen ikke medføre væsentlige ændringer i de eksisterende forhold eller forringe muligheden for senere at genoprette natur på arealer.

Med hensyn til retningslinjen vedr. økologisk forbindelse er det selve det eksisterende dige, der er udpeget som økologisk forbindelse. Idet diget bibeholdes og fremtidssikres vil det stadig kunne fungere som spredningskorridor for dyre- og plantearter.

I forhold til retningslinjerne vedr. værdifuldt kulturmiljø, bevaringsværdigt landskab og geologisk bevaringsværdi vil digerenoveringen ikke påvirke disse udpegninger.

Med hensyn til retningslinjerne om støjbelastet areal og konsekvensområde omkring tekniske anlæg, så er digerenoveringen ikke støjfølsom anvendelse.

Samlet set vurderes det ansøgte ikke at være i strid med retningslinjerne i Kommuneplan 21 for Randers Kommune.

Der er registreret beskyttet vandløb (naturbeskyttelseslovens § 3) i nærheden af diget, og evt. ændringer i tilstanden af vandløbene vil kræve forudgående dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

En mindre del af digestrækningen er beliggende inden for skovbyggelinjen, som reguleres i naturbeskyttelseslovens § 17. Idet det er meddelt landzonetilladelse til renovering af diget, kræves der imidlertid ikke forudgående dispensation til tilstandsændringer inden for skovbyggelinjen, jf. naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 2, nr. 5.

Det er vurderet, at det ansøgte kan tillades i overensstemmelse med de hensyn, der skal varetages ved administrationen af planlovens landzonebestemmelser.

EF-habitatdirektivet – foreløbig konsekvensvurdering

I henhold til §§ 4, 5 og 7 i bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (planhabitatbekendtgørelsen) skal kommunen i forbindelse med administrationen af planlovens § 35 foretage en vurdering af, om det ansøgte kan:

- påvirke et Natura 2000-område væsentligt,

- beskadige yngle- eller rasteområder for dyrearter, der er optaget på EF-habitatdirektivets bilag IV eller
- beskadige plantearter, der er optaget på EF-habitatdirektivets bilag IV.

Natura 2000-områder samt dyre- eller plantearter optaget på habitatdirektivets bilag IV

Projektområdet ligger indenfor Natura-2000-område 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord, der omfatter habitatområde H14 og fuglebeskyttelsesområderne F15.

Der er i forbindelse med sagsbehandling iht. kystbeskyttelsesloven foretaget en vurdering af projektets påvirkning på Natura 2000 området, en såkaldt væsentlighedsvurdering. Det er vurderet, at projektet ikke kræver en nærmere konsekvensvurdering. Væsentlighedsvurderingen indgår i vedlagte bilag 1.

I væsentlighedsvurderingen indgår også en vurdering af projektets mulige påvirkninger af bilag IV arter, det er vurderet, at projektet ikke væsentlig påvirker nogle bilag IV arters leve- og fourageringsområder, se nærmere i den vedlagte væsentlighedsvurdering i bilag 1.

Vilkår

Det forudsættes, at det ansøgte udføres som beskrevet i ansøgningen af 12. juni 2025.

Offentliggørelse og udnyttelse

Afgørelsen vil blive offentliggjort på Randers Kommunes hjemmeside den 25. juni 2025.

Landzonetilladelsen må ikke udnyttes inden klagefristens udløb den 23. juli 2025.

I vil straks få besked, hvis der modtages klage. I tilfælde af klage må tilladelsen ikke udnyttes før, sagen er afgjort i Planklagenævnet, medmindre nævnet bestemmer andet.

Hvis I ikke har hørt noget en uge efter klagefristens udløb, kan landzonetilladelsen udnyttes.

Forældelse efter fem år

Denne landzonetilladelse bortfalder fem år efter den er meddelt, hvis den ikke udnyttes, Jf. planlovens § 56.

Andre tilladelser

I skal være opmærksom på, at det kan kræve yderligere tilladelser hos Randers Kommune, og at der i denne landzonetilladelse ikke er taget stilling hertil.

Det bemærkes, at ejer er ansvarlig i forhold til eventuel strid med servitutter.

Henvendelse om dette brev kan ske til undertegnede på e-mail landzone@randers.dk

Behandling af persondata

Du kan læse mere her om [Randers Kommunes behandling af dine persondata](#).

Med venlig hilsen

Karsten T. Jørgensen

Vedlagt:

Bilag 1: Væsentlighedsvurdering

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Planklagenævnet i henhold til planlovens § 58, stk. 1, nr. 1.

Enhver med retlig interesse i sagens udfald er klageberettiget. Det samme er foreninger og organisationer med hovedformål at beskytte natur og miljø eller varetage væsentlige brugerinteresser.

Du klager via Klageportalen, som du finder på borger.dk og virk.dk. Klagen sendes herefter gennem Klageportalen til Randers Kommune.

Klagen skal være indgivet inden fire uger efter modtagelsen af denne afgørelse. Hvis afgørelsen er offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog fra tidspunktet for bekendtgørelse. Klagen er indgivet, når den er tilgængelig for Randers Kommune i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage. Du betaler gebyret med betalingskort på Klageportalen.

En landzonetilladelse må ikke udnyttes inden klagefristens udløb. I tilfælde af klage må tilladelsen ikke udnyttes, før sagen er afgjort af Planklagenævnet, medmindre nævnet bestemmer andet.

Hvis du vil indbringe sagen for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra afgørelsens modtagelse.

Fritagelse for brug af Klageportalen

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en *begrundet* anmodning herom til Randers Kommune via e-mail landzone@randers.dk. Randers Kommune videresender anmodningen til Planklagenævnet, som beslutter, om du kan blive fritaget.

Notat

Vedrørende: Fælles - Notat

Sagsnavn: KBL § 3 Ansøgning om forhøjelse af diger rundt om Overgård.

Sagsnummer: 01.24.08-G00-1-19

Skrevet af: Lars Sandberg

E-mail: lars.sandberg@randers.dk

Forvaltning: Miljø Natur og Landbrug

Dato: 28-09-2022

Sendes til: Sagen

Væsentlighedsvurdering efter habitatdirektivet samt vurdering i henhold til vandrammedirektivet for ansøgning om renovering og klimasikring af digerne ved Overgård gods.

I forbindelse med en ansøgning af 28. april 2020, suppleret den 2. juli 2020 og den 5. april 2022 efter kystbeskyttelsesloven § 3 til at foretage en renovering og klimasikring af digerne ved Overgård gods, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre projekter, herunder tidligere gennemførte projekter, væsentligt kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller visse arter, som er udpeget i medfør af lov om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder, i henhold til bekendtgørelse nr. 654 af 19. maj 2020 § 3.

Kystbeskyttelsesprojektet ligger i Natura 2000 området nr. 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord, Natura 2000 området består af et habitatområde, et ramsarområde samt et fuglebeskyttelsesområde.

Dette notat omfatter en beskrivelse af det eksisterende udpegningsgrundlag i området samt en vurdering af projektets potentielle påvirkning af habitatnaturtyper og arter på udpegningsgrundlaget samt for bilag IV arter i projektets nærområde. Herefter gives en vurdering af projektets kumulative påvirkninger og en samlet vurdering af den potentielle påvirkning af Natura 2000-området. Vurderingerne er udarbejdet på baggrund af eksisterende kortlægning af udpegede habitatnaturtyper i området samt det eksisterende projektgrundlag.

Natura 2000-lovgivning

Natura 2000-områderne er udpeget jf. EU's habitatdirektiv og fuglebeskyttelsesdirektiv for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper samt plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. I Danmark er Habitatdirektivet og Fuglebeskyttelsesdirektivet implementeret i lovgivningen via habitatbekendtgørelsen.

Projektbeskrivelse

På Overgaard Gods er der i ansøgningen beskrevet, at der er anlagt i alt ca. 14 km dige til beskyttelse af godsets marker og dyrkningsarealer ud mod Kattegat og Mariager Fjord. Den ældste del af diget er anlagt i 1912.

Efterfølgende i 1940'erne og perioden 1962/1963-1965 er den resterende del af diget anlagt, efterhånden som godset fik behov for at udvide dyrkningsarealet ved at opføre diget og inddrage havbunden som dyrkningsareal.

Gennem årene er diget blevet påvirket af bølger, vandstandsstigning og kraftigere vejrlig og er derved blevet mindre og svagere. Overgaard Gods har derfor behov for, at udbedre og forstærke det eksisterende dige, med henblik på at undgå fremtidige oversvømmelser af dyrkningsarealerne.

Overgaard Gods ønsker på baggrund af ovenstående, at opnå tilladelse til at vedligeholde og klimasikre godsets ca. 14 km eksisterende dige mod Kattegat og Mariager Fjord jf. reglerne i Kystbeskyttelseslovens § 3.

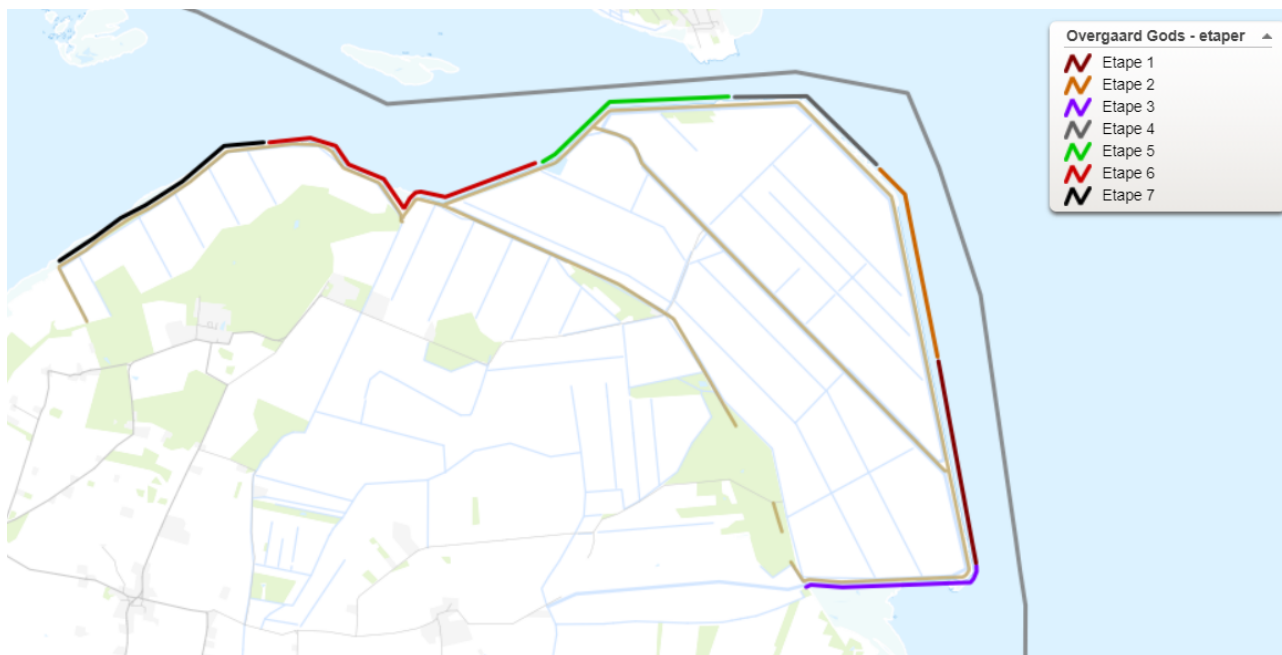
I figuren herunder ses digets beliggenhed, ved Mariagerfjord og Kattegat.

Det eksisterende dige består af i alt ca. 14 km dige til beskyttelse af godsets marker og dyrkningsarealer ud mod Kattegat og Mariager Fjord.

Overgaard Gods ønsker, at renovere og klimaforstærke hele diget over en årrække på 6-8 år.

Det eksisterende dige ønskes renoveret til dets oprindelige udformning og forhøjet til en kronehøjde i kote 3,0 m DVR90 for at klimasikre diget, og der ønskes genetableret 10 hølfer som bølgebrydere på dele af strækningen. Digets renovering ønskes foretaget i syv tidsforskudte etaper med en længde fra 1,5 til godt 2 km og over en årrække på 6-8 år. På figuren herunder ses etaperne, de er planlagt udfra digets nuværende tilstand således, at det laveste og mest udsatte del af diget renoveres først.

Digets fremtidige højde er bestemt ud fra følgende faktorer, statistisk og historisk højvande, korrektion for klimabetinget vandstandsstigning, korrektion for landskabshævning og et tillæg for bølgeoverskyl.

Digets nuværende topkote mod Kattegat varierer fra kote ca. +2,3 til ca. +2,5. Mod Mariager Fjord er den nuværende topkote ca. +2,5. Herfra strækker diget sig ud til hav-/fjordgrænsen, som antages at være kote 0.

Digets fremtidige topkote anlægges i kote +3,0 m DVR90, hvilket vurderes at kunne medføre en fornuftig fremtidssikring af diget, idet der med den forventede fremtidige medianvandstandskote på +1,89 m DVR90 og et tidevandstillæg på 0,25 m fås et spillerum på 0,86 m til bølgeopskyl.

Der er ikke udført konkrete bølgeberegninger, men ud fra en worst case betragtning vurderes et bølgebidrag på 0,86 m opskyl, at være tilstrækkeligt.

Det er valgt, at anvende den angivne medianværdi på 189 cm som dimensionerende vandstand frem for den øvre 90-percentil på 216 cm. Det er altid muligt, at sikre sig mod det beregnede værst tænkelige scenarie, men det vil være både ekstraordinært dyrt og tidskrævende for Overgaard Gods, i forhold til den ekstra sikring af godsets landbrugsarealer dette vil medføre.

Et fremtidigt dige med topkote +3,0 vil være både økonomisk og tidsmæssig realistisk for Overgaard Gods at udføre, samtidig med, at det vil beskytte og klimasikre godsets dyrkningsarealer mange år frem i tiden.

Der genetableres et kraftigt reduceret antal høfder end først forslået, idet der forventes, at der genetableres omkring 10 af de oprindelige 70 høfder. Høfderne genetableres i den sydlige del af diget mod Kattegat samt på begge sider af det store knæk omkring midten af diget mod Mariager Fjord, hvor erosionen er størst. Se illustration herunder.

Diget genetableres og forstærkes med egnede materialer i en kronehøjde på kote 3,0 meter. Stensætningen genetableres og forstærkes i forbindelse af den sydlige del af diget mod Kattegat. Træhøfderne genetableres som stenhøfder men i et noget mindre antal end oprindeligt hvor der var ca. 70 træfaskiner. Nu genetableres alene 10 stenhøfder hvor det anses som nødvendigt ud fra erosionsmæssige betragtninger. Stenhøfder anses ikke for den bedste kystsikring af Kystdirektoratet. Selve høfderne samt aflejringerne vil forventeligt have en vis reducerende effekt på bølgeerosionen. DGE vurderer, at høfderne vil kunne fange en del af den kystnære langsgående sedimenttransport og dermed bevirke en vis kystopbygning (øget strandeng). Det skal nævnes, at der på læsiden af høfderne i umiddelbar nærhed, vil opstå en vis erosion, styret af den kystnære strøm.

På kortudsnittet herunder ses placeringen af høfderne ud imod Mariager fjord og ud imod Kattegat.

Høfderne vurderes indledningsvist at ville få en udstrækning på 3 – 4 meter i bredden, 2 meter i højden og omkring 20 meter ud i Kattegat eller Mariager Fjord. De omkring 10 høfder vil arealmæssigt påvirke området med op til 800 m².

I figuren herunder ses et udsnit af det planlagte renoverede og klimasikrede diges udstrækning, det skal bemærkes at den etablerede strandeng udenfor diget, ikke berøres af projektet.

Randers kommune har foretaget stikvisse tilsyn langs med det 14 km lange dige for at afgrænse udbredelsen af strandengen opadtil på diget, og har iagttaget, at 1 m højdekurven er en meget god grænse for hvor udbredelsen af strandengen ophører.

Statens kortlægning af udbredelsen af strandengen, som den fremgår af miljøgis, følger stort set også 1 meter kurven, i sagens natur er kortlægningsgrænsen ikke så detaljeret og varierende som 1 meter kurven, statens afgræsning nedadtil på diget (ud imod havet) rækker stedvis 5-8 meter ud forbi digefoden og ud i havet, se et eksempel på 1 meter kurven og afgræsningen af § 3 polygonen strandeng herunder.

Når polygonen fra projektet placeres ned over udbredelsen af habitatnaturtypen strandeng ses, at arealet af strandeng som påvirkes udelukkende er, at finde på digets nederste del omtrent fra 1 meter kurven og ud til digets oprindelige fod.

Strandengen er en beskyttet naturtype efter naturbeskyttelseslovens § 3, og der må ikke foretages ændringer der kan medføre en tilstandsændring af naturtypen, men i henhold til bekendtgørelsen om beskyttede naturtyper nr. 1067 af 21-08-2018, er der i § 5 anført, at beskyttelses bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 3 ikke gælder for "diger, høfder, bølgebrydere og øvrige kystbeskyttelsesforanstaltninger, hvortil der er meddelt tilladelse efter lov om kystbeskyttelse m.v.,.....". Randers kommune har eftersøgt en tilladelse til det eksisterende dige via Kystdirektoratet, ejeren og på tinglysning.dk, det er ikke lykket, at finde en tilladelse til det eksisterende dige.

Projektet er imidlertid et meget stort landindvindingsprojekt fra 1960'erne og det er kommunens antagelse, at der må findes en tilladelse, selvom det ikke er lykket, at lokalisere den. I henhold til bogen "Det tabte land" af Kjeld Hansen, så har Ministeriet for offentlige arbejder givet tilladelse til landindvindingen i 1960'erne. Kommunen tolker sagen således, at beskyttelsesbestemmelserne for § 3 strandengen ikke er gældende på selve diget, såsom det er anført i ovenstående § 5.

Strandengen er imidlertid også registreret som habitat naturtype 1330, da området er beliggende i Natura 2000 området. Randers kommune har været i dialog med Naturstyrelsen for, at undersøge hvorvidt registreringen af habitatnaturen på det tekniske anlæg (diget) er i overensstemmelse med de faglige udpegningskriterier af habitatnatur. Naturstyrelsen har mundtligt meddelt Randers kommune, at det er det botaniske udtryk på en lokalitet der afgør om området er omfattet, der er i det faglige udrædningsmateriale ikke en passus med om, at sekundær opstået natur eller natur opstået på tekniske anlæg er undtaget. Konklusionen er således, at strandengen som er sekundært opstået på diget, er omfattet som habitatnatur.

Når projektet er gennemført er det forsat hensigten, at diget afgrænses for at holde vegetationen lav og stærk.

Projektets potentielle påvirkninger

I anlægsfasen forventes påvirkninger i form af støj og transport fra arbejdet på selve diget med jord til og fra et midlertidigt depot samt i forbindelse med arbejdet med, at fordele jorden ud over diget i henhold til projekt beskrivelsen. Hertil kommer støj og forstyrrelser af miljøet i forbindelse med opbygningen af sten høfderne ud i fjord og hav.

En smal bræmme af habitat naturtypen strandeng har etableret sig på den nederste del af diget, der hvor strandengen har etableret sig mellem digets forkant og opad digeskråningen vil strandengen blive belagt med jord, sand og grus i overensstemmelse med opbygning af et solidt dige i forbindelse med renoveringen/klimasikringen af diget. Der er tale om at ca. 16,6 ha strandeng belægges med jord, gennem hele projektets 6-8 årige periode. Den reelle påvirkning af strandengen vil være lavere i og med projektet er etapeopdelt og således påvirkes kun en del af strandengen ad gangen.

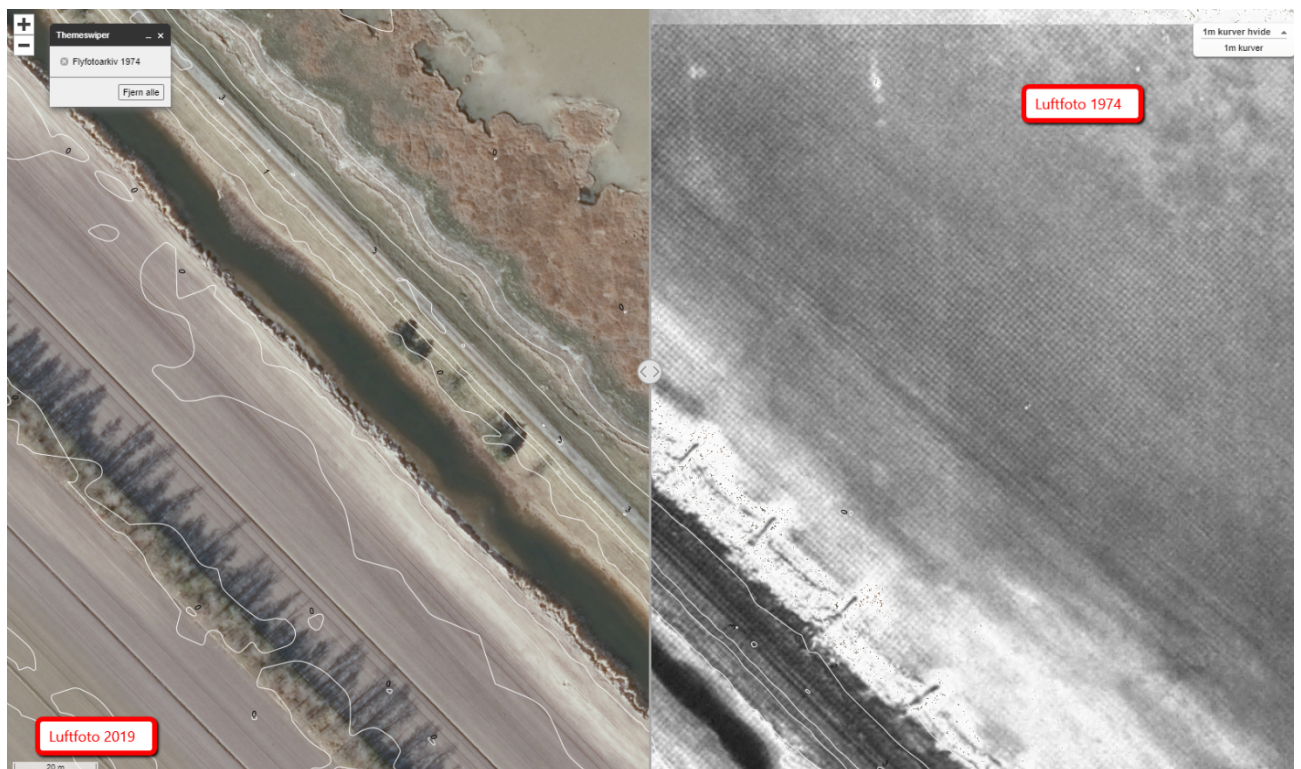
Efter endt anlægsfase forventes der i øvrigt ingen påvirkninger.

I forbindelse med at diget ønskes beskyttet imod erosion fra havet, ønskes en række af de oprindelige høfder genopført. De oprindelige høfder (70 stk) var opført som pælefaskiner, der ønskes fremadrettet at høfderne udføres i natur sten. I forbindelse med etableringen af disse erosions beskyttende foranstaltninger, 10 stk nye høfder, vil der blive lagt beslag på ca. 800 m² lig 0,08 ha af naturtypen vadeblade (1140).

Resterne af flere af de oprindelige høfder ses på foto herunder. På foto ses også hvordan strandengen har bredt sig op til 50 meter ud i havet foran diget, i det her tilfælde ud imod Kattegat. Det oprindelige diges fod er at finde omtrent ved den inderste pæl (til højre i billedet). Påvirkningen af strandengen vil kun være ud til den oprindelige digefod, den op til 50 meter brede strandeng foran vil ikke blive påvirket. På sådanne strækninger som vist herunder, hvor der bygges på, vil der ikke skulle etableres nye høfder, de 10 nye høfder vil kun skulle etableres på lokaliteter hvor der erfaringsvis er konstateret en kraftig erosion.

På luftfoto herunder ses diget i 2019 og til sammenligning i 1974, på dette område langs med diget har strandengen etableret sig op til 50 meter udfra digets fod. På luftfoto fra 1974 ses de etablerede høfder som også ses på foto herover.

Andre steder langs med diget er der sket en erosion af diget, og digets fod står tilbage som en stenrække ud imod fjorden. Dette fremgår af luftfoto herunder.

På det luftfoto herover ses hvor udsnittet fra 2019 og 1974 er taget på begge de to ovenstående luftfoto

Herunder ses et oversigts kort, der viser hvilken habitatnatur der findes i området. Data er hentet fra de gældende Natura 2000 planer.

Herunder ses detail udsnit af et kort der viser projektets overlap på den registrerede strandengs habitat natur.

Det ses, at digets udstrækning kun delvis dækker over den registrerede strandengsnatur, strandengen der har vokset sig ud i havet foran digefoden vil ikke blive berørt af projektet. Den del af strandengen som berøres af projektet strækker sig fra digefoden og op til ca. 1 meter kurven.

Bilag IV arter

I forhold til bilag IV-arter skal det sikres, at det ansøgte projekt ikke forsætligt forstyrrer bilag IV-arter i deres naturlige udbredelsesområde eller beskadiger eller ødelægger arternes yngle- og rasteområde i arternes naturlige udbredelsesområde. Det er ikke tilladt, at gennemføre projekter, der kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for disse arter. Forudsætningen for dette er, at den økologiske funktionalitet af et yngle- eller rasteområde for bilag IV-arter opretholdes på mindst samme niveau som hidtil. Arter, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV er beskyttede uanset om de yngler og raster i eller uden for habitatområderne.

I projektets nærområde inde på land har Randers kommune kendskab til forekomst af adskillige flagermusarter. Projektet omfatter imidlertid ingen fældning af gamle træer med potentiale for raste- og opholdshabitat for flagermus, det er derfor vurderet, at projektet ikke i sig selv eller sammen med andre planer og projekter vil påvirke opholds- og fourageringshabitater for områdets beskyttede flagermus.

I vandområdet udfor Overgårds diger på Kattegat siden findes der forekomst af hvalarten marsvin, projektets beliggenhed inde på land samt i vandkanten vurderes ikke, at kunne påvirke opholds- og fourageringshabitaterne for marsvin, alene grundet dets placering inde på land og i den umiddelbare vandkant.

For de to arter mygblomst og odder, som findes i Natura 2000 området, så er de ikke kendte fra området hvor renoveringen af digerne skal foregå, det er således vurderet, at projektet ikke i sig selv eller sammen med andre planer og projekter vil påvirke opholds- og fourageringshabitater for mygblomst og odder.

Væsentlighedsvurdering

Væsentlighedsvurderingen foretages på baggrund af eksisterende viden om Natura 2000-området. Der er således indsamlet data om udbredelse og naturtilstand for naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for H14 fra følgende kilder, Udkast til Naturplan 2022-2027 for Ålborg bugt, Randers fjord og Mariagerfjord. Basisanalysen for samme område, miljøgis for naturplaner samt miljøgis for vandområdeplanerne.

Vurderingen gennemføres trinvis ved, at det samlede udpegningsgrundlag først vurderes overordnet i forhold til de forventede potentielle påvirkninger fra projektet og naturtyper og arter, der ikke forventes at kunne blive påvirket, behandles ikke yderligere. Naturtyper og arter, der potentielt er følsomme overfor de forventede påvirkninger og derfor kan blive påvirket, beskrives i forhold til deres karakter, udbredelse, tilstand og sårbarhed, og for hver enkelt af disse naturtyper og arter gives en vurdering af, om projektets mulige påvirkninger kan være af væsentlig karakter.

Det skal vurderes, om en eventuel påvirkning er så væsentlig, at der ikke kan opretholdes gunstig bevaringsstatus. Naturtyperne og arterne skal herudover vurderes at være stabile, eller i fremgang

Bevaringsmålsætninger for Natura 2000-området

I udkast til Naturplan 2022-27 for området er der opstillet overordnede såvel som konkrete målsætninger for områdets udpegede naturtyper og arter. Den overordnede målsætning giver et sigte for, hvordan området skal udvikle sig for såvel, at sikre det konkrete områdes integritet som for, at bidrage til opnåelse af gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter.

For Natura 2000-område N14 er der opstillet følgende overordnede målsætninger:

Overordnede målsætninger for Natura 2000-området Naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget skal bidrage til at opnå gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Målet er, at områdets hav-, kyst- og lysåbne natur sikres og udgør et stort, sammenhængende naturområde med dynamisk kystudvikling og hydrologiske og naturmæssige sammenhænge mellem havet og kysten, og med udbredte levesteder for eng-, hav- og kystfugle samt havpattedyr. De marine naturtyper sikres et

artsrigt plante- og dyreliv, der tilfredsstiller livsbetingelserne for de internationalt vigtige forekomster af træk- og ynglefugle samt havpattedyr. Naturtyperne sandbanke (1110), bugt (1160), vadeblade (1140), flodmunding (1130), lagune (1150), strandeng (1330), vadegræssamfund (1320), hvid klit (2120), grå/grøn klit (2130), skovklit (2180), klitlavning (2190), kalkoverdrev (6210), surt overdrev (6230), rigkær (7230) og elle-askeskov (91E0) sikres.

Nævnte naturtyper har alle enten stærk ugunstig bevaringsstatus, særlige forekomster i Danmark eller biogeografisk store forekomster i området. For områdets indlandsnaturtyper søges arealet øget, og der skabes så vidt muligt sammenhæng mellem forekomsterne, hvor de naturgivne forhold gør dette muligt. Ligeledes sikres levestederne for ynglefuglene splitterne, dværgterne, fjordterne, havterne og klyde, samt levestederne for trækfuglene almindelig ryle, bjergand, edderfugl, hjejle, lysbuget knortegås, pibesvane, sangsvane, sortand, fløjlsand, gravand, hvinand, knopsvane og stor skallesluger. De nævnte arter har alle enten store bestande i området, er i tilbagegang eller har vigtige bestande i området. Området sikres som et godt levested for den høje forekomst af spættet sæl. Ligeledes sikres levestederne for odder og bæklampret. Langs Aalborg Bugt og i Mariager Yderfjord findes naturtypen vadegræssamfund (1320). I dette område prioriteres naturtyperne lagune (1150), strandeng (1330) og enårig strandengsvegetation (1310), samt fuglelevesteder knyttet til disse naturtyper over vadegræssamfundene (1320). Området indeholder både strandeng (1330) der er græsningsbetinget og strandrørsump.

Den græsningsbetingede del af strandengen, som rummer levesteder for engfuglene, prioriteres over strandrørsump undtagen i områder, hvor strandrørsump er levested for rørdrum/rørhøg. Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning, samt gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne. Den økologiske integritet for området sikres derudover ved at havområdet opnår en god vandkvalitet gennem reduceret tilførsel af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer, hvilket reguleres gennem vandområdeplanerne.

De konkrete målsætninger fastlægger de langsigtede mål for udvikling i areal og tilstand for de enkelte naturtyper og arters levesteder. Generelt gælder det, at naturtyper og arter på sigt skal opnå gunstig bevaringsstatus.

Specifikt omhandler de konkrete målsætninger, som er relevante for kystbeskyttelsesprojektet disse:

I området skal der være mulighed for en naturforvaltning, hvor man gør brug af naturens egne dynamikker. I forbindelse med forvaltningen skal der tages hensyn til, om naturtyper, arter eller fugle på udpegningsgrundlaget kan være følsomme over for en sådan forvaltning, eksempelvis de som er nævnt under de overordnede målsætninger.

Den samlede forekomst af naturtyper, arter- og fugles levesteder i Natura 2000-området, uanset om de er kortlagt, skal være stabil eller i fremgang, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.

For naturtyper med et tilstandsvurderingssystem skal der fortsat være mindst 118 ha naturtyper knyttet til flyvesand, mindst 1058 ha salttolerante naturtyper, Mindst 24 ha vådbunds naturtyper og mindst 66 ha tørbunds naturtyper i tilstandsklasse I-II. Naturtyper i klasse III-V skal være i fremgang mod tilstandsklasse I-II, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.

For arter uden et tilstandsvurderingssystem er målet, at bidrage til at opnå gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Levestedernes tilstand (vurderet i form af forekomst og udbredelse) og det samlede areal skal være stabilt eller i fremgang.

For ynglefugle, tilstanden og det samlede areal af de kolonirugende fugles kortlagte levesteder må ikke være i tilbagegang, og mindst 75 % af arealet skal være i fremgang mod eller fastholdes i tilstandsklasse I-II.

For engfugle og mose- og rørskovsfugle er målet, at tilstanden og det samlede areal af levesteder i tilstandsklasse I-II er stabil eller i fremgang. Levestederne i tilstandsklasse IIIV skal være i fremgang mod tilstandsklasse I eller II, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.

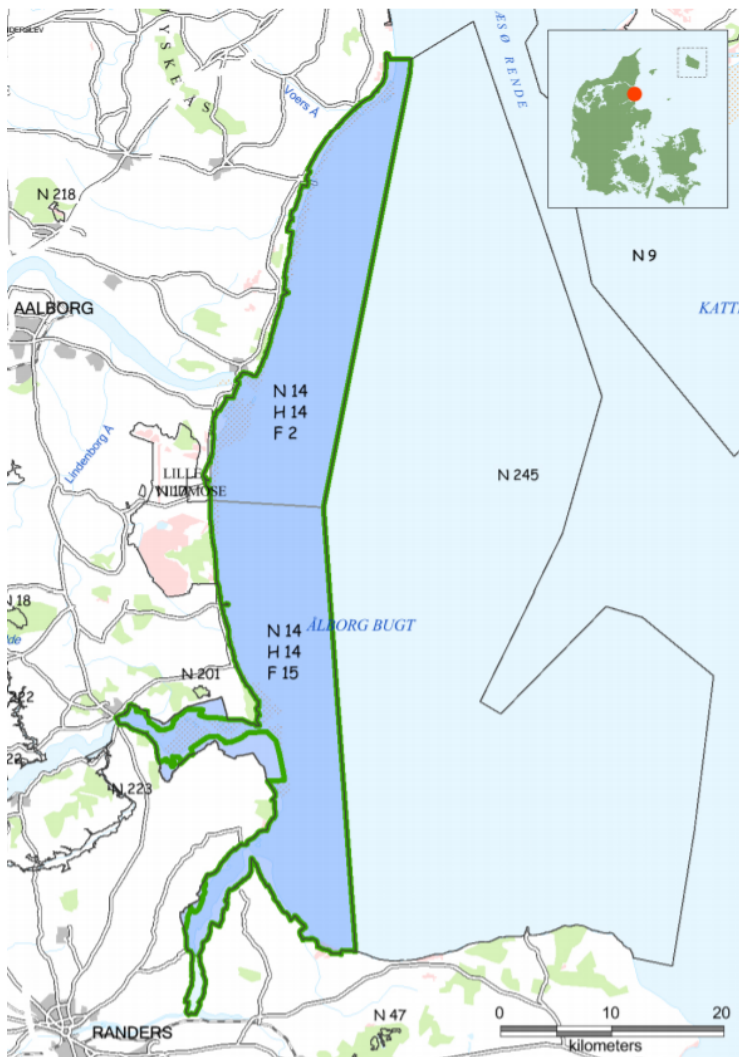
For ynglefugle uden tilstandsvurderingssystem er målet, at de skal bidrage til at sikre og øge bestanden på nationalt niveau. Levestedernes samlede areal og tilstand (vurderet i form af forekomst og udbredelse) skal være stabil eller i fremgang.

For trækfugle, der kan optræde med nationalt eller internationalt betydende forekomster i fuglebeskyttelsesområdet, skal deres raste- og overnatningsområder sikres eller være i fremgang, således at området også fremadrettet kan huse en bestand af national eller international betydning.

For trækfugle, som ikke optræder med nationalt eller internationalt betydende forekomster i fuglebeskyttelsesområdet, er målet, at deres fælde-, raste- og overnatningsområder skal sikres eller være i fremgang.

For vandløb og marine naturtyper henvises til målsætningerne i vandområdeplanerne. For de marine naturtyper skal tilstand og areal være stabil eller i fremgang og bidrage til gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau.

Natura 2000 områdets overordnede afgrænsning ses af kortet herunder.

Udpegningsgrundlaget for N14, H14 og F15, hvor projektet er placeret fremgår af nedenstående tabel. Det vurderes, at det kun er naturtyperne strandeng (1330) og vadeblade (1140), der potentielt kan påvirkes af projektets planlagte aktiviteter. Da ynglefuglenes potentielle mulige ynglelokaliteter, på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 15 i henhold til basisanalysen, alle er tilknyttet øer og holme i fjorden samt enkelte revler, eller som kongeørn ikke har været registreret på ynglepladsen siden 2012, samt at projektet udelukkende medfører påvirkninger indenfor et begrænset geografisk areal, hvor den eksisterende kystbeskyttelse skal renoveres og klimasikres, vurderes ynglefuglene på udpegningsgrundlaget for F15 ikke at blive påvirket af projektet.

For trækfuglene gælder det, at disse arter kun i tilfældige perioder opholder sig i fjorden ud for projektområdet. Det vurderes, at aktiviteterne forbundet med renoveringen og klimasikringen af digerne, vil være uden betydning for trækfuglene, da rastende andefugle på fjorden ud for Overgårds diger vil befinde sig i tilstrækkelig afstand til eventuelle påvirkninger fra støj og forstyrrelser fra anlægsarbejdet.

Den daglige færdsel i området i driftsfasen forventes ikke, at blive ændret som følge af kystbeskyttelsesprojektet, hvorfor der ikke vil ske ændringer i forstyrrelsesmønstret for de rastende fugle af denne grund.

Konklusionen er således, at ingen af de udpegede arter vurderes, at blive påvirket af projektets planlagte aktiviteter.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 14		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Flodmunding (1130)
	Vadeflade (1140)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit (2130)	Klithede* (2140)
	Grårisklit (2170)	Skovklit (2180)
	Klitlavning (2190)	Enebærklit* (2250)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Havlampret (1095)	Flodlampret (1099)
	Stavsild (1103)	Odder (1355)
	Spættet sæl (1365)	Mygblomst (1903)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 2		
Fugle:	pibesvane (T)	sangsvane (T)
	lysbuget knortegås (T)	gravand (T)
	bjergand (T)	edderfugl (T)
	sortand (T)	fløjlsand (T)
	hjejle (T)	almindelig ryle (TY)
	splitterne (Y)	havterne (Y)
	dværgterne (Y)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 15		
Fugle:	knopsvane (T)	pibesvane (T)
	sangsvane (T)	lysbuget knortegås (T)
	gravand (T)	bjergand (T)
	edderfugl (T)	sortand (T)
	fløjlsand (T)	hvinand (T)
	stor skallesluger (T)	havørn (T)
	kongeørn (Y)	klyde (Y)
	hjejle (T)	splitterne (Y)
	fjordterne (Y)	havterne (Y)
	dværgterne (Y)	

Konkret vurdering

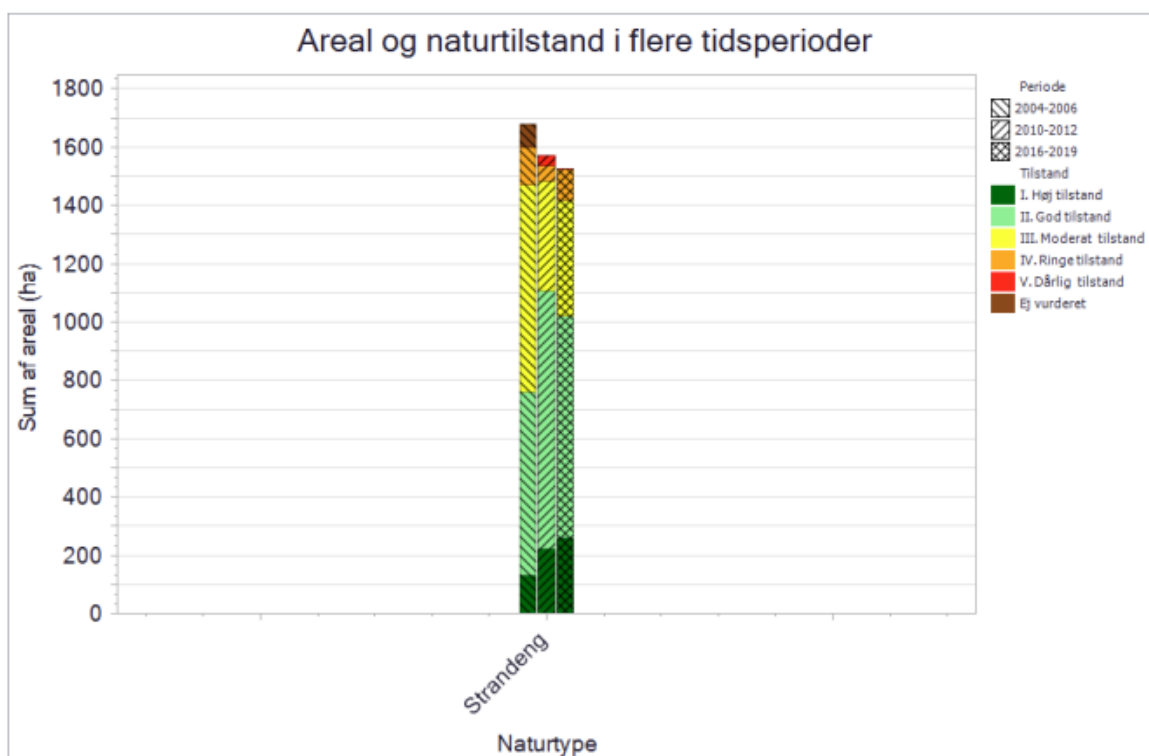
I det følgende gives en kort beskrivelse af naturtyperne strandeng og vadeflade, der potentielt kan blive påvirket af projektet, herunder deres tilstand og sårbarhed, samt en vurdering af projektets forventede påvirkning.

Strandeng (1330)

Strandenge omfatter plantesamfund, som jævnligt oversvømmes af havet, f.eks. ved varierende højvande, vinterstorme mv. Vegetationen består af salttålede planter. Strandengen er ikke en prioriteret habitatnaturtype. I basisanalysen til N14 er anført, at dette Natura 2000-område er specielt udpeget for at beskytte de store, sammenhængende strandengsarealer, kyst- og havnaturtyper samt de tilknyttede yngle- og trækfugle. I basisanalysen er desuden anført, at størstedelen af arealet med strandeng i N14 er i god til høj tilstand. Ca. en tredjedel af arealerne er imidlertid i moderat til dårlig tilstand. Det er anført i basisanalysen at dette bl.a. skyldes, at strandengens naturlige zoner og dynamik nogle steder er hæmmet pga. etablerede diger, hvilket bl.a. er tilfældet på store dele af kyststrækningen i Randers Fjord og ved Overgård Gods uden for Mariager Fjord.

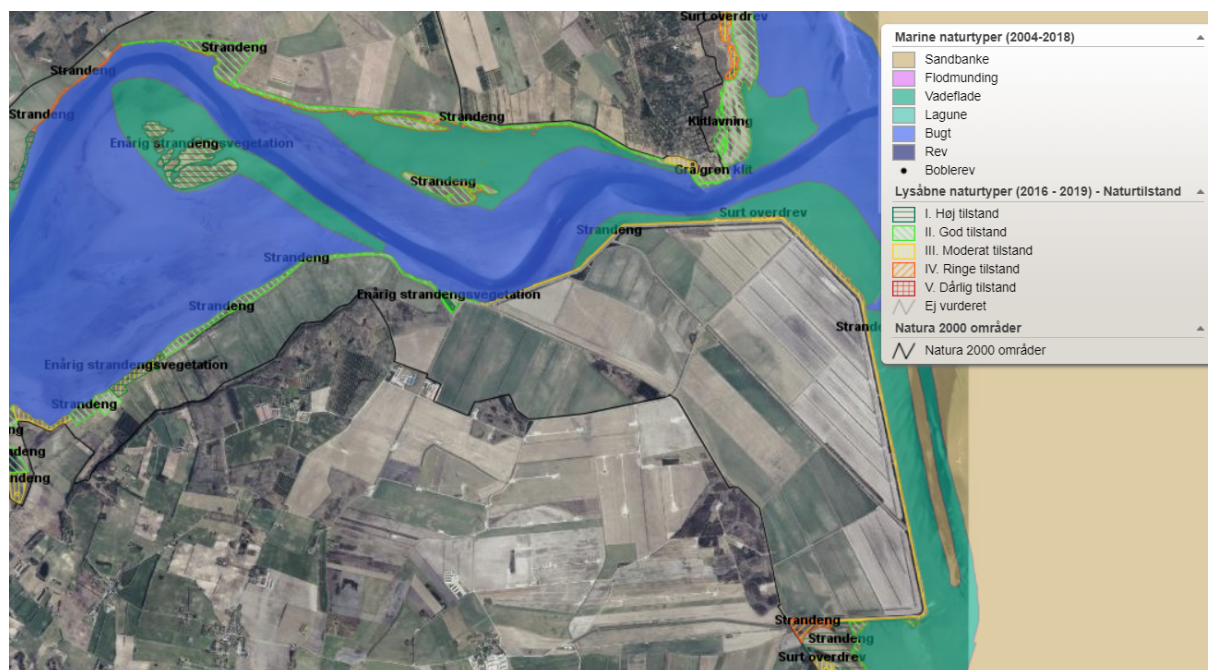
Af data fra de seneste tre kortlægninger fremgår det, at andelen af strandeng i hele Natura 2000 området som er i høj og god tilstand, er stabil eller stigende, se kortlægningsdata i grafen herunder. M.h.t. det mindre areal af total strandeng i den seneste kortlægningsrunde bemærkes i basisanalysen; at naturtypen strandeng er vidt og sammenhængende udbredt langs fjordens beskyttede kyster. De arealmæssige forskelle mellem 1. og 2. kortlægning dækker over, at den 2. kortlægning af basisanalyse revision 2016-21 er foretaget mere detaljeret og de mere detaljerede definitioner af naturtyperne har resulteret i en ændret opfattelse af, at tidligere kortlagte forekomster af strandeng reelt ikke er habitatnatur eller evt. naturtyperne enårig strandengsvegetation eller strandvolde med enårig vegetation. Forskellene i udbredelse afspejler derfor formentlig ikke en naturmæssig ændring af naturtypens reelle udbredelse. I basisanalysen til naturplan 2022-2027 er anført "Udviklingen i tilstand i forhold til den forrige kortlægning (2010-2012) er overordnet uændret. Som enkelt registrering kan nævnes, at et 127 ha stort strandengsområde i Randers Fjord har ændret tilstand fra god til moderat tilstand, hvilket betyder, at dette område alene svarer til den forringelse, der er i tilstanden mellem de 2 kortlægningsperioder 2010-2012 og 2016-2019".

Strandeng (1330). I området er der kortlagt i alt 1525 ha strandeng, og dermed er naturtypen så dominerende, at den udgør 80 % af den samlede kortlagt lysåbne natur i området. Strandeng findes i hele området, både langs Kattegatkysten og i Mariager og Randers Fjorde. Overordnet set er naturtypen i god tilstand, idet mere end 2/3 (1023 ha) er i høj og god tilstand. I den sidste 1/3 er 395 ha i moderat tilstand, og kun 106 ha er i ringe tilstand.

Grafen viser de kortlagte terrestriske naturtypers areal og tilstand. Kortlægningsperioden er angivet ved skraveringen af de enkelte søjler og tilstandsklasserne vises med en farveskala. Første kortlægning af skovnaturtyper er vist i søjlen for 2004-2006.

Af kortlægningen til de eksisterende Natura 2000 planer (2016-2021) fremgår det, at hovedparten af strandengen ved Ovegård er i moderat tilstand, se nedenstående kort.

Potentiel påvirkning

En del af strandengen, ca. 16,6 ha vil blive påvirket iform af pålægning af jord, sand og grus, gennem hele perioden hvor projektet pågår, projektet er faseopdelt i 7 faser således vil den årlige påvirkning af strandengen udgøre omtrent en 1/7 af de 18 ha lig med ca. 2,3 ha.

Strandengen har bl.a. udviklet sig hvor det oprindelige dige er blevet brudt delvis ned af havets erosion, se eksempel billede herunder. På billedet ses digets oprindelige afgrænsning mod Mariager Fjord, som udgøres af stenrækken der ses også en tydelig erosion af digets forskræning. Bagerst i billedet ses resterne af den oprindelig høfde bestående af træpæle. Hovedparten af den påvirkede strandeng har en tilstandskategori på III "moderat tilstand" i den seneste kortlægning.

Efter renoveringen af diget iform af pålægning med jord, sand og grus ud til det oprindelige diges forkant, vil der over tid (1-2 år) genskabes en strandeng på lokaliteten. Kvaliteten af den genskabte strandeng vil formentlig også ende i "moderat tilstand", hovedsageligt p.g.a den unaturlige lokalitet som forskrænten af diget udgør for strandengsnaturtypen. Efter endt renovering og klimasikring er det meningen, at diget forsat skal afgræsses med får for at sikre en lav, tæt og stærk lysåben vegetation med gode rødder som er istand til at beskytte diget imod erosion.

Indenfor N14 er andelen af naturtypen strandeng som er i god eller høj tilstand, således stigende, ifgl. den seneste kortlægning.

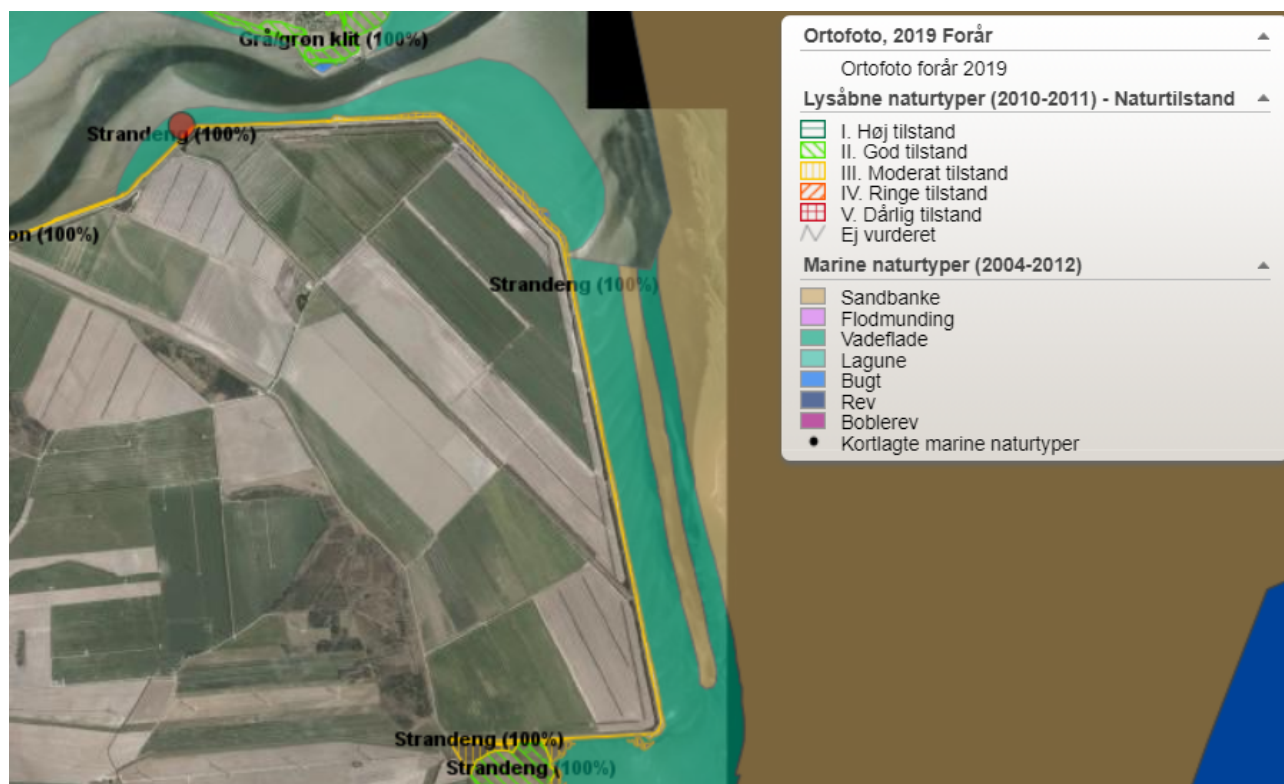
Det totale areal af strandeng i N14 er på ca. 1525 ha, projektets totale påvirkning af habitatnaturtypen strandeng i dette projekt udgør 16,6 ha. Således er lidt over 1 % af det samlede areal med strandeng påvirket gennem hele projektet. Når man tager faseopdelingen af projektet med vil påvirkningen af strandengen årligt kun udgøre 0,15 % af den samlede strandengsareal indenfor området. Påvirkningens andel er vurderet til at være så lille en del, at det ikke vurderes væsentlig, når det sammenholdes med, at den overordnede tilstand af strandeng i tilstandsklasse "høj" eller "god", indenfor N 14 er stabil eller stigende.

Hertil kommer, at det er kommunens vurdering, at der iløbet af en kortere årrække (1-2 år) igen vil blive genskabt en strandengsvegetation på den nedre del af det renoverede dige. Påvirkningen er således ikke en permanent ændring, men en reversibel proces.

Vadeflade(1140).

Naturtypen består af mudder- og sandflader, som er dækket af havet ved højvande (flod), men tørlagt ved lavvande (ebbe). De kan forekomme i bugter, i laguner eller langs kysten i øvrigt. Naturtypen mangler landplanter, men er ofte dækket af mikroskopiske blågrønalger og kiselalger. Stedvis kan der forekomme havgræsser, dværgålegræs eller ålegræs. Fladerne rummer som regel rige samfund af invertebrater, og er derfor af stor betydning som fourageringsområde for ande- og vadefugle. Naturtypen er ikke en prioriteret naturtype. I basisanalysen er der anført om denne naturtype, området er endnu ikke faktisk kortlagt. Arealfordelingen af havnaturtyperne herunder vadeflade (1140) baseres på en teoretisk kortlægning fra 2004 opdateret frem til 2011 på baggrund af specifikke projekter.

På kortudsnittet herunder ses fordelingen af naturtypen udfor projektområdet. Der er ifgl. basisanalysen for området ikke foretaget en vurdering af naturtypens tilstand.

Potentiel påvirkning

En meget lille del af naturtypen vadeblade (1140) vil blive påvirket ved etableringen af sten høfderne, i alt vil der være en direkte påvirkning på ca. 800 m² lig med 0,08 ha ved etableringen af ca. 10 nye sten høfder, det totale areal af naturtypen i hele N14 er opgjort til 4489 ha. Der er således tale om en meget lille del (0,0001 %) i kanten af naturtypens udbredelsesområde, der fragår ved etableringen af stenhøfderne.

I basisanalysen er anført, at området ikke er faktisk kortlagt, der er således ikke tal for arealudviklingen og tilstanden af naturtypen fra den forrige kortlægning og til den nuværende kortlægning.

Den potentielle påvirkning af naturtypen vadeblade (1140) udgør således mindre end 0,0001 % af naturtypens samlede areal.

Naturtypen vadeblade er ikke en prioriteret naturtype.

Påvirkningen af naturtypen vil i givet fald ske i randen af naturtypens udbredelsesområdet, og således ikke dele et område i mindre stykker, det er samtidigt kommunens vurdering af etableringen af sten høfderne vil være med til at øge diversiteten af biotoper langs med diget, i og med der vil dannes mere varierede strømforhold på et mikro plan omkring stenene og dermed små habitater for planter og dyr som kan udnytte de nye biotoper. Det vil således absolut også være en mulighed, at der over tid etableres en mindre andel af naturtypen strandeng på stenhøfdernes læside.

Det er kommunens vurdering, at naturtypens forekomst i området er stabilt. Der er således ikke kendskab til andre planer eller projekter i området som inddrager naturtypens areal.

Påvirkning af § 3 beskyttede afvandingskanaler på bagsiden af diget.

For at imødegå den stigende vandstand er det nødvendigt med et højere dige, et højere dige kræver en bredere basis når man skal bevare en ikke for stejl hældning på diget, Randers kommune har sammen med ansøger lagt vægt på, at hvor det har været nødvendigt at udvide digets basis så skal det ske ind ad i landet, væk fra habitat strandengsnaturen på forsiden af diget. Nogle steder ligger de eksisterende afvandingskanaler tæt på digets bagfod og det vil i nogle tilfælde være nødvendigt at flytte disse kanaler længere indad i landet væk fra diget for at få plads til at gøre diget bredere.

For at påvirke naturbeskyttelsen minimalt er digets udstrækning opmålt. Den 3. februar 2022 har Randers Kommune sammen med ansøger og ansøgers rådgiver fastlagt digets forfod ud imod strandengen ved en fysisk besigtigelse og GPS-kodet udvalgte overgange mellem dige og oprindelig terræn. Denne GPS-opmåling ligger til grund for fastsættelse af digets udstrækning.

Ved at genetablere og forstærke eksisterende dige vil det på del strækninger blive nødvendigt at inddrage mindre dele af de eksisterende afvandingskanaler og på andre strækninger vil afvandingskanalerne skulle flyttes ind i land og genetableres.

Mod Kattegat er der en mindre strækning, hvor der er behov for at inddrage 2 – 3 meter af kanalen for at få et robust og forhøjet dige. På denne strækning er afvandingskanalen bred. På den vestlige del af diget mod Mariager Fjord vil afvandingskanalerne skulle flyttes ind i land og genetableres ca. 17 meter fra afvandingskanalens nuværende trace. På en delstrækning midt på diget mod Mariager Fjord ønskes der etableret en 2 meter flad strækning ved bagfoden af diget ud i det nuværende trace af afvandingskanalen mod land, selvfølge under hensynet til vandressourcen i kanalerne. De 2 meter vil udgøre et arbejdsareal for slåning af skråningen. Herunder ses de strækninger af afvandingskanalerne der bliver påvirket.

Det er kun ud imod Kattegat kysten samt den østligste strækning af kanalerne op imod Mariagerfjord som er §3 beskyttet efter naturbeskyttelsesloven, de øvrige kanaler er alene reguleret af vandløbsloven.

Konklusion

På baggrund af, at naturtyperne strandeng og vadeblade, er enten i fremgang eller stabile indenfor Natura 2000 området, er det kommunens vurdering, at kystbeskyttelsesprojektet ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på de to habitat naturtyper.

Kumulative påvirkninger

Jævnfør habitatbekendtgørelsen skal vurderingen også omfatte mulige kumulative effekter, eksempelvis i forhold til eksisterende belastninger og i forhold til belastninger fra allerede vedtagne planer, som endnu ikke er realiserede, og fra planer og projekter som foreligger i forslag.

Kumulative effekter ses typisk som en forstærket påvirkning af en given miljøkomponent (f.eks. øget forstyrrelse af artsgrupper), men det kan også være mere komplekse effekter ved, at samspillet af forskellige påvirkninger giver anledning til helt nye påvirkninger.

Randers kommune har ikke kendskab til andre planer eller projekter i området, som vil kunne påvirke habitatnaturtyperne i en negativ retning.

Tilstand ifølge vandplanerne.

Både kystvandområdet "Kattegat og Ålborg bugt" samt vandområdet "Ydre dele af Mariagerfjord" er målsat i vandområdeplanen. Den samlede økologiske tilstand i begge vandområder er ifølge vandområdeplanen "dårlig økologisk tilstand". Projektet grænser op til begge vandområder.

Den økologiske tilstand for ålegræs er "dårlig økologisk tilstand", mens den for klorofyl er "ukendt" for ydre dele af mariagerfjord og "høj økologisk tilstand" for Kattegat og Ålborg bugt området. For bundfauna er tilstanden i begge vandområder "moderat økologisk tilstand". For miljøforurenende stoffer er tilstanden "ukendt" for begge vandområder.

På kortet herunder ses den samlede økologiske tilstand for kystvandområderne rundt om projektområdet.

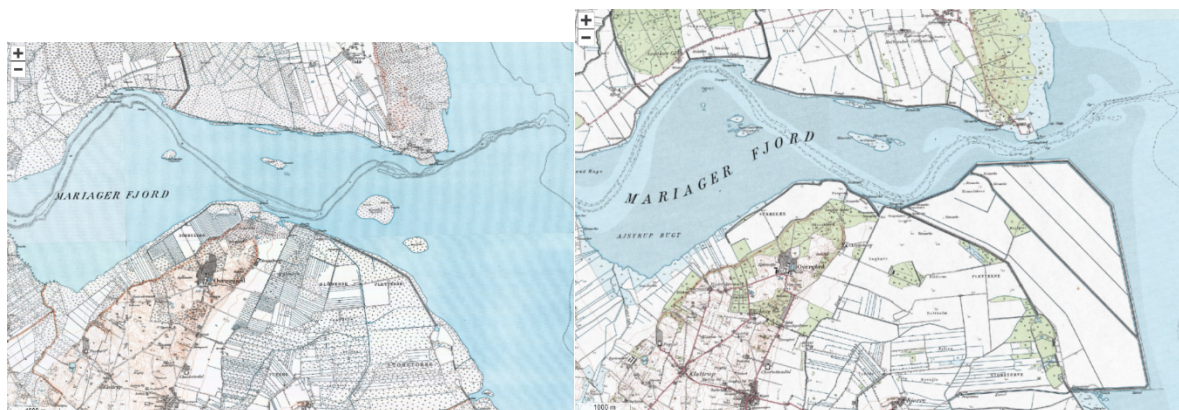

Det vurderes, at projektet ikke vil medføre væsentlig påvirkning af vandkvalitetsparametrene for vandområderne "ydre dele af Mariagerfjord" samt "Kattegat og Ålborg bugt" og vil derfor ikke forhindre, at kystvandene kan opnå målsætningen om eller bevare god økologisk og kemisk tilstand i vandområderne.

Tidligere undersøgelser af projektets miljøpåvirkninger.

I henhold til de nyeste afgørelser fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet ligger der op til, at for projekter der er udført fra før VVM lovgivningens ikrafttrædelse, der skal man ved en udvidelse af et eksisterende projekt betragte det som et nyanlæg. Randers kommune har således søgt efter data der har kunnet belyse tilstanden forud for etableringen.

Før landvindingen i 1960'erne var der strandeng, vadeblade og lavtliggende øer på noget af det område, der nu er landbrugsjord. Selve landindvindingens miljøpåvirkning blev forud for projektet, i henhold til "Det tabte land" af Kjeld Hansen, vurderet af Vildtbiologisk station på Kalø som udtalte sig om fuglene, samt af laboratoriet for havnebygning på Danmarks tekniske højskole som bl.a. udtalte sig om dæmnings indflydelse på Mariager fjords saltholdighed. Udtalelsen fra de to institutioner var ikke til hindre for en gennemførelse. Der foreligger således en tilladelse fra Trafikministeriet, efter datidens standarder til projektet. Randers kommune har eftersøgt tilladelsen men ikke været i stand til at finde den.

På kortet herover ses situationen før og efter inddæmning, kortet til venstre, er fra de lave målebordsblade 1842-1899 og repræsenterer situationen før inddæmningen, det højre kort er fra 1953-1976 og således i perioden umiddelbart efter inddæmningen er foretaget.

I maj 2001 undersøgte Dansk Hydraulisk Institut for Nordjyllands- og Århus amter bl.a. effekten af Overgårdsinddæmningen ved fjordens munding på vandskifte og stoftransport i Mariagerfjord (1), konklusionen var bl.a. "Sammenfattende viser beregningerne, at inddæmningen ikke har nævneværdig effekt på tidevandsamplituder og -faser inde i fjorden, hverken ved høje eller lave vandstande". Der er også anført i rapporten at "Baseret på den gennemførte simuleringsperiode kan det således konkluderes, at Overgårdsinddæmningen ikke har nogen væsentlig effekt på saliniteten eller lagdelingens placering i inderfjorden". Randers kommune har herudover ikke kunnet finde evt. undersøgelser over inddæmnings effekt på strandengenes udbredelse samt på inddæmnings effekt på udbredelsen af diverse fugle i området forud for inddæmningen.

Samlet væsentlighedsvurdering

På baggrund af ovenstående gennemgang af diverse tilgængelige oplysninger vurderes det samlet, at kystbeskyttelsesprojektet ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på udpegningsgrundlaget eller bevaringsmålsætningerne for Natura 2000-område N14 Ålborg bugt, Randers og Mariagerfjord.

Ref:

(1): Mariager Fjord modelleringsprojekt, Nordjylland og Århus amter. DHI 2001